

Akademia Krytycznego Myślenia – zaproszenie do udziału w projekcie

Iza Gawęcka
Koordynatorka projektu Akademia Krytycznego Myślenia

Potrzebujemy krytycznego myślenia, aby móc stawiać czoła współczesnym wyzwaniom. Potrzebujemy go my, potrzebują go także uczniowie. Jeśli jakieś metody możemy wprowadzić do szkół oddolnie, to nie ma na co czekać!

Kontrola NIK pokazała, że tradycyjny model nauczania nie przystawał do realiów edukacji online. Epidemia jeszcze mocniej uwidoczniła niedoskonałości systemu oświaty: problemy z komunikacją społeczną, niedostosowanie podstaw programowych i metod nauczania do wyzwań współczesności, zbyt mały nacisk na kompetencje kluczowe¹.

Szybko zmieniający się świat to wyzwanie dla dorosłych. A jeszcze bardziej dla dzieci, których schematy myślowe dopiero się kształtują.

*– Najbardziej pesymistycznym wnioskiem z raportu jest generalnie wyższy odsetek młodszych odbiorców wierzących w fake newsy i teorie spiskowe. Wydawałoby się, że to ludzie powyżej 55 roku życia, którzy dorastali w czasach PRL, cenzury i podwójnych standardów w informowaniu, powinni być bardziej podatni na medialne brednie. Tymczasem wychodzi na to, że **miniona epoka zadziałała jak szczepionka i to najmłodsze pokolenie jest w mediach najbardziej pogubione** i czerpie informacje z wątpliwych źródeł. Dlatego dotarcie do najmłodszych użytkowników z wiarygodnym przekazem i prawdziwą informacją jest naszym najważniejszym zadaniem – uważa Piotr Kozanecki, szef działu Wiadomości Onetu².*

¹ <https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/szkoly-w-czasach-pandemii.html> [dostęp: 02.07.22]

² <https://digitalpoland.prowly.com/178556-mlodzi-polacy-bezradni-wobec-dezinformacyjnego-chaosu?fbclid=IwAR3PxVlx9VlaIGIzntvEOeij1HSmVyFWMQmywDMNU0IPV-z7xj2LOLci1Lc> [dostęp: 02.07.22]

Powszechny staje się problem, ale również remedium. Jak grzyby po deszczu wyrastają organizacje i inicjatywy mające na celu naukę krytycznego myślenia. Organizacja i portal „Demagog” ma już ponad 40 tys. obserwujących. Bliską nam misję podejmuje coraz więcej organizacji. Część z nich fokusuje się na edukacji, część na walce z fake newsami w sieci. Temat staje się coraz popularniejszy również ze względu na sąsiadującą z nami wojnę w Ukrainie (czy też agresję Rosji na Ukrainę). Rola jakościowych informacji przybiera na znaczeniu w dobie kryzysu.

Akademia Krytycznego Myślenia to cykl edukacyjny, który w pierwszej kolejności kierujemy do ambitnych nauczycieli/lek i zaangażowanych studentów/tek. To dla nich przygotowaliśmy dwa kursy e-learningowe i warsztaty, które pomogą ugruntować wiedzę i umiejętności. Wykształceni ambasadorzy i ambasadorki krytycznego myślenia będą przekazywać wiedzę dalej.

Każdy z uczestników ma możliwość swobodnego dostosowywania swojego rytmu nauki. Wierzymy, że osoby najlepiej znają siebie i wiedzą, jak lubią przyswajać wiedzę. Nasi eksperci, Piotr Henzler i Maciej Sopyło, przygotowali podcasty oraz zbiór materiałów dodatkowych, z których w każdej chwili mogą skorzystać uczestnicy. Warsztaty podzieliliśmy aż na 8 terminów, aby każdy mógł wybrać odpowiedni dla siebie. Wierzymy, że krytyczne myślenie to kompetencja, którą można zarażać innych – dlatego nasze podcasty można znaleźć na Spotify pod hasłem Akademia Krytycznego Myślenia.

Projekt w kulminacyjnym momencie ma doprowadzić do powstania praktycznego modelu edukacyjnego rozwijającego kompetencję krytycznego myślenia u uczniów klas 4–6 szkół podstawowych. Przy jego tworzeniu wykorzystamy kreatywność i doświadczenie uczestników, ale także wiedzę zespołu ekspertów. Model będzie zawierał opis metody, ale też przykładowy scenariusz warsztatów oraz zestaw technik doskonalenia kompetencji w codziennej pracy nauczycieli i edukatorów – tak, aby wzmocnienie kompetencji miało charakter ciągły.

Nowatorskie rozwiązania zostaną wypracowane partycypacyjnie podczas cyklu warsztatów twórczych z udziałem ekspertów, nauczycieli i studentów, a następnie sprawdzone w praktyce w 45 klasach szkolnych z całej Polski i poddane ewaluacji.

Rekrutacja przerosła nasze najśmielsze oczekiwania. Otrzymaliśmy aż 160 zgłoszeń. Wśród nich nie zabrakło zaangażowanych trenerów, trenerek czy osób studiujących lub aktywnie udzielających się w różnorodnych inicjatywach. Motywacje uczestników potwierdziły pierwotne cele, założenia projektu:

Chciałabym nauczyć moich uczniów krytycznego myślenia. Oni są bardzo inteligentni, ale równocześnie bardzo podatni na manipulacje, chociażby w internecie. Są zainteresowani tym rodzajem myślenia, niestety nikt z nas, nauczycieli, nie ma narzędzi, aby im pomóc. Chciałabym, żeby szkoła dawała uczniom taką umiejętność – napisała jedna z nauczycielek.

Zdaję sobie sprawę, że wiele innowacyjnych metod ma swój początek w działaniach oddolnych, płyną od samych uczniów, rodziców, czasami realizują się na zajęciach dodatkowych. Projekt AKM umożliwia nam wypracowanie własnego modelu i jego testowanie.

Chcę dołączyć do Akademii Krytycznego Myślenia, ponieważ chcę dać moim uczniom narzędzia do radzenia sobie z rzeczywistością, a w środowisku wiejskim, w którym uczę, a oni żyją, nikt o takie narzędzia nie dba – to wypowiedź kolejnej nauczycielki.

Celem projektu jest dotarcie przede wszystkim do małych miejscowości, do 20 tys. mieszkańców. Placówki w dużych miastach mają spore wsparcie ze strony instytucji miejskich czy większych organizacji pozarządowych. Do małych miejscowości trudniej dojechać, a to sprawia, że są pomijane w programach rozwojowych. Misją naszej organizacji jest docieranie właśnie do takich miejsc.

Jako matka dwóch synów w wieku 16 i 12 lat mam bieżące informacje odnośnie trendów obowiązujących wśród dzieci i młodzieży. Rozumiem, jakie czynniki wpływają na kształtowanie opinii i postaw młodych ludzi dotyczących kwestii społecznych i niestety bardzo wyraźnie obserwuję u nich deficyt kluczowych kompetencji niezbędnych dla budowania postaw obywatelskich, w tym kompetencji myślenia krytycznego – pisze kolejna nauczycielka.

Patrząc holistycznie na rozwój młodzieży i wyzwania współczesności, dostrzegamy wiele pomniejszych umiejętności i kompetencji, które wzajemnie na siebie oddziałują, uzupełniają się. Dbając o rozwój krytycznego myślenia, przyczyniamy się do kształtowania postaw obywatelskich, świadomego funkcjonowania w społeczeństwie. Widzimy, jaką odpowiedzialność podejmujemy w naszym projekcie, dlatego tak duży nacisk kładziemy na ewaluację i dalszy rozwój naszych działań.

Uczestnicy AKM to osoby z całego kraju, z większych i mniejszych miejscowości. Choć przeważającą grupę stanowią osoby studiujące i nauczyciele, to wśród zgłoszeń nie zabrakło trenerów, freelancerów, osób interesujących się edukacją. Dotarcie do tak szerokiego grona daje nam szansę na kreatywną wymianę myśli i wypracowanie skutecznych rozwiązań. Pokładamy nadzieję w dalszym rozwoju Akademii. Proponujemy uczestnikom spotkania sieciujące, webinary, kursy rozwojowe. Kto wie, może uda nam się dać początek corocznemu projektowi, w którym oddamy w ręce kolejnych osób nasze *know how* i będziemy testować różne rozwiązania edukacyjne, tak by wyposażać nauczycieli/ki i edukatorów/ki w sprawdzone scenariusze kształtujące kluczowe kompetencje.

Nasze działania realizujemy dzięki dotacji z programu Aktywni Obywatele — Fundusz Krajowy z Funduszy EOG, który daje nam dużą wolność w działaniu i możliwość dostosowania projektu do potrzeb uczestników.

Akademia Krytycznego Myślenia już wystartowała. Nad modelem edukacyjnym pracujemy. Jakie będą rezultaty naszych działań? Obserwujcie [Facebooka](#) i [Instagrama](#) AKM, żeby być na bieżąco!

Ten utwór jest dostępny na [licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe](#).